

अर्थत्यागोपीति दुर्योधनेराज्यार्पणंनश्रेयसेऽपितुखरकंदूयनवदपकारायैव यथाखरकंदूयनस्यशर्दोषास्तत्तौदुःखदत्ताननिमित्तमोकेदूयचक्षपरत्रबहिर्मण्डबमेक्षयीक्षिश्लोकद्वयार्थः ॥ ६५ ॥ विपणःप्र
तिज्ञानकार्यःननिर्वाहः ॥ ६६ ॥ एवमेवबीजौ पम्पेन प्रतिज्ञाननिर्वाहजमल्पंधर्मत्यच्छाराज्यलाभजोदानयागादिर्महान्धर्मआदर्त्तव्यइत्यर्थः ॥ ६७ ॥ युवानंअल्पबुद्धिं यदेकःस्थविरोवेत्तिनतस्तरुणकोटयइ
त्युक्तेः दुर्बलमित्यपिपठः ॥ ६८ ॥ एकबुद्धेःसर्वत्रसावधानस्यमित्राणिदुर्भ्यानिअतस्तादृशेदुर्योधनेबलमेवश्रेयइत्याह सत्वेनेति युद्धेनैवशत्रुजयेकतेप्रजाःस्वाधीनाभवन्ति नतूयमेननियहेणनहोत्राभिःसां

अर्थत्यागोपिकार्यः स्यादर्थश्रेयांसमिच्छता ॥ बीजौपम्येन कौतियमाते भूदन्नसंशयः ॥ ६५ ॥ अर्थेन तु समोऽनर्थो यन्न लभ्येत नोदयः ॥ न तत्र विपणः कार्यः खरकं
द्वयनं हितम् ॥ ६६ ॥ एवमेव मनुष्येन्द्रधर्मत्यक्ता ल्यकं नरः ॥ बृहत्तं धर्ममाप्नोति सबुद्धतिनिश्चितं ॥ ६७ ॥ अमित्रं मित्रसंपन्नं मित्रैर्भिदंति पण्डिताः ॥ भिन्नैर्भिन्नेः
परित्यक्तं युवानं कुरुते वशं ॥ ६८ ॥ सत्वेन कुरुते युद्धराजन्सुबलवानपि ॥ नोधमेन न होत्राभिः सर्वाः स्वीकुरुते प्रजाः ॥ ६९ ॥ सर्वथा सहैतरे वदुर्वैर्बलवानपि ॥
अमित्रः शक्यते हंतुं मधुहाभ्रमरैरिव ॥ ७० ॥ यथाराजन् प्रजाः सर्वाः सूर्यः पाति गभस्तिभिः ॥ अस्ति चैव तथैव त्वं सदृशः सवितुर्भव ॥ ७१ ॥ एतच्चापितपो राज
नुराणमिति नः श्रुतं ॥ विधिना पालनं भूमेर्यत्कृतं नः पितामहैः ॥ ७२ ॥ न तथा तपसाराजन् लोका न्प्राप्नोति क्षत्रियः ॥ यथा स्पृष्टेन युद्धेन विजयेनेतरेण वा ॥ ७३ ॥
अपेया क्लिप्तभासूया हृक्ष्मी श्रंक्ष्म सस्तथा ॥ इति लोको व्यवसितो दृष्ट्वेमां भवतो व्यथां ॥ ७४ ॥ भवतश्च प्रशंसाभिर्निदाभिरितरस्य च ॥ कथायुक्तः परिषदः पृथ
ग्राजन्समागताः ॥ ७५ ॥ इदमभ्यधिकं राजन् ब्राह्मणाः कुरवश्च ते ॥ समेताः कथयंती हमुदिताः सत्यसंधतां ॥ ७६ ॥ यन्न मोहान्न कर्पण्यान्न लोभान्न भयादपि ॥
अनृतं किंचिदुक्तं तेन कामान्नार्थकारणात् ॥ ७७ ॥ यदेनः कुरुते किंचिद्राजाभूमिमवाप्नुवन् ॥ सर्वतन्नुदते पश्चाद्यज्ञैर्विपुलदक्षिणैः ॥ ७८ ॥ ब्राह्मणेभ्यो ददद्वा
मान्गाश्च राजन्सहस्रशः ॥ मुच्यते सर्वपापेभ्यस्तमोभ्य इव चंद्रमाः ॥ ७९ ॥

त्वेन आकानैः ॥ ६९ ॥ संहतैर्मिलितैः मधुहागध्वयंगतः ओहाङ्गती इत्यस्य रूपं भ्रमरैर्यधुपटलस्थैः सविषवक्रैः युगपदृष्टोऽभियत इति प्रसिद्धं कालप्रतीक्षायां हि शत्रुर्बलवान् भूत्वाऽस्मान् जेष्यतीति भावः ॥ ७० ॥
यथेति अन्तरसशोषणेन पातिवर्षेण तथा त्वंदुर्योधनादीन्वशमानीयपालयेत्यर्थः ॥ ७१ ॥ एतन्मूमेः पालनं वक्ष्यमाणं तपः स्वधर्मः पुराणं अनादि एतच्चावितथमिति पाठान्तरे पुराणं वेदविहितमित्यर्थः ॥ ७२ ॥ स
हेन विहितमर्थेणेत्यर्थः इतरेण मरणेन ॥ ७३ ॥ अपेयाव् अपगच्छेन् व्यवसितः निश्चितः ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ अनुकथं तर्हि मया राश्यार्थं मृतं कर्त्तव्यमन आह यदेव इति एनः क्षयं भवानुवन्
अवाप्तिहेनोः ॥ ७८ ॥ ७९ ॥